

ת"פ 9331/09/15 - מדינת ישראל נגד עמית משולם

בית משפט השלום בירושלים
ת"פ 9331-09-15 מדינת ישראל נ' משולם

בפני
בעניין: כבוד השופט ירון מינטקביץ
מדינת ישראל ע"י עו"ד הילה אקוע

המאשימה

נגד

עמית משולם

הנאשם

ע"י עו"ד אריאל עטרי

גזר דין

רקע

הנאשם הורשע על פי הודאתו בעבירה אחת של סחר בסם מסוכן ובעבירה אחת של החזקת סם לצריכה עצמית.

על פי עובדות האישום הראשון, ביום 12.03.15 בשעת צהריים מכר הנאשם לסוכן משטרתי כ-7.5 גרם קנביס בעבור 1,200 ש"ח. בעת שהודה הנאשם הוסיפו הצדדים עובדות מוסכמות, לפיהן בין הנאשם לסוכן היתה הכירות מוקדמת וקודם לעסקה התקשר הסוכן לנאשם מספר פעמים על מנת שישגי לו סמים והנאשם השיב לסוכן כי "**הבחור ממנו משיג את הסמים טרם חזר אליו**".

הנאשם העיד, במסגרת הטיעונים לעונש, כי ביצע את העסקה מכיוון שרצה לקנות קנביס מאדם שמוכר רק כמויות של עשרה גרם, ולא היה לו די כסף לקנות עשרה גרם, ובמקביל הסוכן ביקש לקנות ממנו סמים, ולכן קנה מאותו אדם עשרה גרם ומכר לסוכן שבעה וחצי גרם.

על פי עובדות האישום השני ביום 30.06.15 לפנות בוקר, החזיק הנאשם בביתו כרבע גרם קנביס לצריכה עצמית.

טיעוני הצדדים

ב"כ המאשימה הפנתה לחומרת העבירות בהן הורשע הנאשם ולצורך להאבק בהן ולהרתיע מפני ביצוען. לאור אלה ביקשה לקבוע לשני האישומים מתחם עונש הולם אחד של 6-12 חודשי מאסר ולהשית על הנאשם שמונה חודשי מאסר בפועל ופסילה מלנהוג.

ב"כ הנאשם טען, כי אין מדובר בסוחר סמים קלאסי אלא במי שסיפק סם באופן חד פעמי לאדם שביקש ממנו, שלא למטרת רווח (והפנה לכך שהנאשם עבד בשתי עבודות באותה תקופה). עוד ציין ב"כ הנאשם כי פניו של הנאשם לחיים נורמטיביים ולכך שברצונו להתחיל בלימודי הנדסה ולהתרחק מחיים עברייניים. לצד זאת התייחס למגמה הכללית, של התרת השימוש בסמים קלים, ולקושי שבהפללת הסוחרים כאשר הצרכנים לרוב פטורים מעונש. לאור אלה ביקש לבטל

את הרשעתו של הנאשם ולאמץ את המלצת שירות המבחן, קרי הטלת צו של"צ.

הנאשם העיד בשלב הטיעונים לעונש. לדבריו מעולם לא התפרנס מסמים והכיר את הסוכן משום שנהג לקנות ממנו סמים. לדבריו מטרתו בעסקת הסמים היתה לקנות לעצמו גרם אחד ולתווך בין הסוכן למוכר הסמים.

במועד אשר נקבע לשימוע גזר הדין העיד הנאשם מטעמו את מר אבי אפטר, נציג היחידה לקידום נועד בעיריית ירושלים. העד התייחס לכך שהנאשם הוא בבסיס אדם נורמטיבי, אשר שירת בצבא ומתכנן ללמוד בעתיד, וכן תיאר את התהליך המשמעוטי אותו עבר הנאשם בתקופה האחרונה.

מתחם העונש ההולם

הנאשם מכר כשבעה וחצי גרם קנביס בעבור 1,200 ש"ח והחזיק בביתו כרבע גרם קנביס לצריכתו העצמית. גם אם מדובר בעבירות סמים ברף הנמוך, עדיין אין להקל עמן ראש. גם מכירת כמויות קטנות היא חלק ממעגל הסמים ועל בתי המשפט להעביר מסר ברור כי בצידה עונש.

ר' לעניין זה תפ"ח (חי') 38865-08-10 מדינת ישראל נ' פרחאד בן רמיז רוסטמוב:

"על בתי המשפט מוטלת המשימה להילחם בנגע זה וללחום את מלחמת החברה בעוסקים בסמים. בית המשפט הדגיש את התוצאות ההרסניות שיש בסמים לשלומה של החברה, לבריאותה ולביטחונה (ראה ע"פ 332/87 אורי בר און נ' מדינת ישראל, פ"ד מב(1) 382 (1988). בע"פ 2649/00 בועז ישראל נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (ניתן ביום 16/8/01), מציין בית המשפט העליון:

"החברה בישראל שמה לה למטרה להדביר את נגע הסמים ולבתי המשפט תפקיד ראשון במעלה להבטיח שיעד זה יושג, ולא יהווה משאלת לב בלבד".

הדברת נגע הסמים מחייבת, בדרך כלל, להטיל עונשי מאסר כבדים על מי שעסקו בסחר בסמים. מי שמוכן לסחור בסמים, אפילו בכמויות קטנות, מביע בכך נכונות להפיץ את הסם ותורם במעשיו להחטאת אחרים. אם סוחרי הסמים, ואפילו אם אין מדובר בסוחרים גדולים, לא יזכו למענה הולם בענישה, יש חשש להתדרדרותם במדרון החלקלק מעסקאות קטנות אל עבר העסקאות הגדולות, במיוחד לאור הרווחים הגדולים העשויים לצמוח להם. לפיכך, מי שסוחר בסמים צפוי לענישה מחמירה ומרתיעה."

ועם זאת, נסיבותיו של מקרה זה מעט שונות מהמקובל, שכן הוסכם בין הצדדים כי הסוכן פנה לנאשם מספר פעמים קודם לעסקה, ור' לעניין זה ר' ע"פ 360/80 מדינת ישראל נ' אפג'ר וכן ע"פ 15/78 ביס נ' מדינת ישראל. כמו כן, מעדות הנאשם לפני יש בסיס לטענה כי מדובר בעסקה שבוצעה אגב רכישת הסם על ידי הנאשם.

לפיכך, בשל נסיבותיו המיוחדות של המקרה, מתחם העונש ההולם הוא מאסר קצר, שיכול וירוצה בעבודות שירות, ועד עשרה חודשי מאסר, ועונשים נלווים.

נסיבות שאינן קשורות לביצוע העבירות

הנאשם יליד 1993, רווק. לחובתו שתי הרשעות קודמות:

עמוד 2

בשנת 2009 הורשע הנאשם בעת שהיה קטין בעבירות של תקיפה וחבלה ממשית ונדון לארבעה חודשי מאסר בעבודות שירות לצד מאסר מותנה ופיצוי. ההליך התנהל בבית המשפט המחוזי.

בשנת 2015 הורשע הנאשם בבית דין צבאי בעבירות של שימוש בסמים וסירוב לבדיקה לגילוי סמים.

מתסקיר שירות המבחן בעניינו של הנאשם עלה, כי הנאשם משתמש בסמים באופן מזדמן החל משירותו הצבאי. שירות המבחן התרשם כי ברקע המעשים עומדים קשיים מהם סבל בילדותו ובאמצעות הסמים אימץ לעצמו בריחה מהתמודדות עימם. עם זאת, השירות התרשם כי הנאשם בעל ערכים נורמטיביים, מגלה רצון לנהל אורח חיים תקין והחל לשתף פעולה בטיפול. לאור זאת נדחו הטענות לעונש במספר חודשים והתקבל תסקיר משלים, ממנו עלה כי הנאשם משתף פעולה עם המסגרת הטיפולית באופן עקבי ורציף ונמצא כי אינו צורך סמים. הנאשם הביע סיפוק מהצלחתו בגמילה מסמים ושיתף את השירות כי בכוונתו להתחיל בלימודי הנדסאות.

לסיכום התסקיר, שירות המבחן התרשם, כי הנאשם קבל אחריות מלאה למעשיו, שיתף פעולה באופן מלא בתהליך הטיפולי ולהערכתו גם מאסר שירות בעבודות שירות עלול לפגוע ברצף התעסוקתי של הנאשם ולדרדרו. לאור אלה, שירות המבחן המליץ על הטלת צו של"צ נרחב, של 300 שעות. לאור חומרת העבירות ולאור העובדה שלא ברור אם הרשעה עלולה לפגוע בנאשם פגיעה קונקרטית, שירות המבחן נמנע מהמלצה לבטל את ההרשעה והותיר זאת לשיקול דעת בית המשפט.

תמונה דומה לאמור בתסקיר עלתה גם מדבריו של העד, מר אפטר, אליהם התייחסתי למעלה.

ההרשעה

ב"כ הנאשם ביקש לבטל את הרשעתו, אך לא ראיתי לכך מקום: הפסיקה בשאלת המנעות מהרשעה נסקרה באופן רחב בפסק הדין בע"פ 11073-05-15, אביעד עובדיה נ' מדינת ישראל (בית המשפט המחוזי בירושלים, הרכב כב' הש' י. נועם, ר. פרידמן פלדמן ומ. בר-עם):

8". על הנסיבות החריגות שבהן ניתן להסתפק בצו מבחן או שירות לתועלת הציבור ללא הרשעה בדין, עמדנו במספר פסקי-דין (ובין-השאר בעפ"ג - 11173-03-15 מדינת ישראל נ' ציון באדי (24.8.15)), ואין לנו אלא לחזור פעם נוספת על הדברים. הכללים בסוגיית ההימנעות מהרשעה הותוו בפסיקת בית-המשפט העליון. נפסק, כי ניתן להגיע בגזר-דין לתוצאה של אי-הרשעה "רק בנסיבות יוצאות דופן, בהן אין יחס סביר בין הנזק הצפוי מן ההרשעה בדין לבין חומרתה של העבירה" (ר"ע 432/85 גדעון רומנו נ' מדינת ישראל (21.8.85)). ההלכה הפסוקה מורה, כי הימנעות מהרשעה אפשרית בהתקיים שני גורמים מצטברים: "ראשית, על ההרשעה לפגוע פגיעה חמורה בשיקום הנאשם, ושנית, סוג העבירה מאפשר לוותר בנסיבות המקרה המסוים על ההרשעה בלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי הענישה האחרים..." (ע"פ 2083/96 תמר כתב נ' מדינת ישראל, פ"ד נב(3) 337, 342 (1997)). עוד נקבע בפסיקה, כי בכל הנוגע לנאשמים בגירים, "רק נסיבות מיוחדות, חריגות ויוצאות דופן ביותר תצדקנה סטייה מחובת מיצוי הדין בדרך הרשעת העבריין" (ע"פ 2669/00 מדינת ישראל נ' פלוני, פ"ד נד(3) 685 (2000); וכן ראו: ע"פ 9262/03 פלוני נ' מדינת ישראל, פ"ד נח(4) 869 (2004)). בשורה ארוכה של פסקי-דין נקבע, כי הימנעות מהרשעה של מי שאשמתו הוכחה, הנה בגדר "חריג שבחריגים" והיא "תיעשה אך במקרים יוצאי דופן" (ראו למשל: ע"פ 8528/12 אלירן ציפורה נ' מדינת ישראל

עמוד 3

(3.3.13), והאסמכתאות המפורטות שם). באשר לשאלה, האם עצם ההרשעה עלולה לפגוע "פגיעה חמורה" בשיקומו או בעתידו של הנאשם, נפסק כי על בית-המשפט להשתכנע, כי "הפגיעה הקשה שתיגרם לנאשם בעטיה של הרשעה, אינה שקולה כלל ועיקר לתועלת הציבורית המועטה שזו תניב" (ע"פ 9150/08 מדינת ישראל נ' ביטון (23.7.09)). עוד נפסק, כי בבוא בית-המשפט לבחון את הנזק העלול להיגרם לנאשם "יש להתייחס לנזק מוחשי-קונקרטי, ואין להידרש לאפשרויות תיאורטיות, על פיהן עלול להיגרם לנאשם נזק כלשהו בעתיד" (ע"פ 8528/12 בעניין אלירן צפורה, לעיל; וכן ראו: ע"פ 2862/12 מילמן נ' מדינת ישראל (24.1.13)); וכי על הנאשם העותר לאי-הרשעתו, להציג "חשש ממשי כי הטלת אחריות בפלילים תחבל בסיכווי שיקומו... ובחזרתו לדרך הישר" (רע"פ 7720/12 פלוני נ' מדינת ישראל (12.11.12); וכן ראו: רע"פ 3589/14 שרון לוזון נ' מדינת ישראל (10.6.14)). כן הודגש, כי את הטענות בדבר פגיעה קשה וקונקרטית בסיכווי השיקום, יש לבסס בתשתית ראייתית מתאימה (רע"פ 7224/14 משה פרנסקי נ' מדינת ישראל (10.11.14)).

ישומה של ההלכה על נסיבות המקרה מלמד, כי אין הצדקה לביטול הרשעת הנאשם: ראשית, הנאשם כבר הורשע בעבר פעמיים, ואף ריצה בגין אחת ההרשעות מאסר בעבודות שירות, דבר אשר מראש מקשה מאוד להמנע מהרשעה במקרה של הסתבכות שלישית. שנית, הנאשם לא ביסס כל נזק קונקרטי העלול להגרם לו כתוצאה מהרשעה. כוונה כללית של הנאשם ללמוד בעתיד הנדסאות אינה מצדיקה חריגה מהכלל, שדינו של מי שעבר עבירה להיות מורשע בה.

לפיכך הרשעת הנאשם תעמוד על כנה.

דין והכרעה

לזכות הנאשם זקפתי את הודאתו במיוחס לו ואת העובדה שלקח אחריות למעשיו והביע חרטה כנה. כמו כן, הנאשם הביע רצון אמיתי לשינוי והדבר בא לידי ביטוי בהשתלבותו בטיפול ובשיתוף הפעולה עם גורמי הטיפול באופן מלא, כפי שמשתקף מתסקירי שירות המבחן בעניינו ומעדותו של מר אפטר, ויש לתת לכך משקל ממשי.

לחובת הנאשם זקפתי את עברו הפלילי, אשר גם אם התיישן, יש בו כדי להעיד כי אין זו הסתבכותו הראשונה של הנאשם עם החוק. במיוחד דברים אמורים בהרשעתו בעבירת תקיפה, בגינה ריצה מאסר בעבודות שירות.

לאור אלה, ובשים לב לטיפול שעבר הנאשם ולרצונו לשנות את דרכו, ראיתי להשית על הנאשם עונש בצדו התחתון של מתחם העונש ההולם שקבעתי לעיל, ואף לחרוג ממנו מעט, על מנת לעודד את הנאשם בהליך השיקומי. ועם זאת, אינני שותף לחשש אותו העלה שירות המבחן, כי ריצוי תקופה קצרה של מאסר בעבודות שירות עלול לקטוע את הרצף התעסוקתי של הנאשם. כמו כן, הטלת של"צ מהווה חריגה משמעותית מדי מהמתחם ואינה מבטאת את חומרת העבירה בה נכשל הנאשם.

לפיכך גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

א. 45 ימי מאסר בפועל, אשר ירוצה בעבודות שירות. תחילת ריצוי העונש ביום 30.7.18. ככל שלא יקבל הנאשם הנחיה אחרת, עליו להתייצב עד השעה 8:00 במשרדי הממונה על עבודות שירות במחוז הדרום ככל שיהיה צורך בשינוי מקום ההשמה או מועד תחילת הריצוי, הדבר יעשה על ידי ממונה עבודות שירות ללא צורך בצו שיפוטי נוסף.

ב. חודשיים מאסר, אותו לא ירצה אלא אם יעבור עבירת סמים שהיא פשע תוך שלוש שנים מהיום.

הסמים יושמדו.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בירושלים תוך 45 יום.

ניתן היום, י"ח אייר תשע"ח, 03 מאי 2018, במעמד הצדדים.